

DSOG *bladet*

Dansk Selskab for Obstetrik og Gynækologi

Bestyrelsens klumme 3
Meddelelser fra redaktøren 5
DSOG's bestyrelse 5

Artikler og debat

ENTOG-møde 7
Rapport fra det 13. europæiske udvekslings-
program for yngre gynækologer og obstetrikere 8

DSOG-information

DSOG's Forårsmøde 2004 13
DSOG's generalforsamling foråret 2004 14
Valg til DSOG 16
DSOG's FIGO fond 17

Annoncering af møder & kurser

Temadag om implementering af målbeskrivelser i gynækologi
og obstetrik 18
Endoscopic. Ski-Weekend 18
Biomarkers and preterm delivery 20
Speciallægekurser – Gynækologi og obstetrik 21

DFKO

Formandsberetning for 2003 30

NFOG

NFOG 2004 in Helsinki. Prices and the young scientist award 32

FYGO

Nyt fra FYGO 33
FYGO internatkursus og generalforsamling 2004 34
Generalforsamling i FYGO 35
Forslag til vedtægtsændringer GF 2004 36
FYGO-prisen 2003 37
FYGO-studiegruppe vest inviterer til møde om
»Moderne gynækologi i praksis« 37

2004

Februar

Nr. 1

Årgang 25

Bestyrelsens klumme

Til forårets generalforsamling i forbindelse med forårsmødet den 23.–24. april på Hindsgavl Slot er der som vanligt valg til DSOG's bestyrelse og stående udvalg, som det fremgår af opslaget i dette nummer af bladet. I bestyrelsen er 6 ud af 7 bestyrelsesmedlemmer på valg, og i undervisnings- og efteruddannelsesudvalget er der også ledige poster. Der er således rigelige muligheder for at komme ind i det organisatoriske arbejde i DSOG. Vi håber i bestyrelsen, at mange af selskabets medlemmer vil overveje, om det ikke er deres tur til at påtage sig en post. Det kan anbefales. Arbejdet i bestyrelse og udvalg er

- engagerende
- underholdende
- meriterende
- lærerigt
- spændende
- udviklende

Bortset at arbejdet er tidkrævende er det ikke muligt at sige noget dårligt om det organisatoriske arbejde, så de positive sider af opgaven vejer langt tungere end de få negative. Man bliver via dette arbejde bragt på et virkelig højt informationsniveau inden for nye love, cirkulærer og retningslinjer.

Der er næppe nogen, der har oplevet, at tidligere aktive bestyrelses- eller udvalgsmedlemmer har syntes, at det har været surt eller ligegyldigt at deltage, tværtimod – og det er vel en anbefaling i sig selv. Så opfordringen skal, som i en dårlig reklame, lyde: Prøv det!

Selskabet har et godt ry, og det mærkes i det positive samarbejdet med Sundhedsstyrelse, Patientklagenævn, Civilretsdirektoratet, Lægemiddelstyrelsen, jordemoderforeningen og uddannelsesrådene i de 3 regioner.

DSOG udsættes dog også for kritik. I den senere tid har der i medierne været fremstillet et billede af gynækologer som skrupelløse pilleudskrivere, der kritikløst behandler med hormoner i overgangsalderen og p-piller til piger, der knapt er kommet i puberteten. Bestyrelsen har arbejdet målrettet for, uden at komme i forsvarsposition, at informere og forklare ud fra evidensbaserede data. Efter Lægemiddelstyrelsens kategoriske udmelding om hormonbehandling, som skræmte mange tilfredse og velbehandlede kvinder, planlægges et stormøde i samarbejde mellem Lægemiddelstyrelsen og DSOG om de nyeste data vedrørende HRT. Resultatet af dette møde bliver forhåbentlig en fælles udmelding, som kan bruges som retningslinje for både praktiserende læger og speciallæger. DSOG har i forbindelse med angrebene på gynækologer i pressen oplevet at få støtteerklæringer fra så forskellige steder som Dansk selskab for almen medicin (som har givet deres medlemmer påtale for deres angreb på DSOG's medlemmer), den tidligere formand for Praktiserende Lægers Organisation og Endometrioseforeningen. Også mange tilfredse patienter har udtrykt deres opbakning og støtte.

For at få planlagt den fremtidige uddannelse efter den nye målbeskrivelse arbejdes der hårdt i uddannelsesrådene i de 3 regioner. I region Syd og Nord venter uddannelsesprogrammerne for introduktionsuddannelse på at blive godkendt, og arbejdet med hoveduddannelsen er godt i gang, således at det kan forventes, at der opslås uddannelsesblokke efter den nye ordning til besættelse 1. oktober i region Syd og 1. april 2005 i region Nord. I region Øst er man desværre knapt så langt, men uddannelsesrådet arbejder intensivt med at få kabalen til at gå op. Det positive er, at der kommer flere uddannelsesblokke, så der bliver i alt 26 – et skridt i den rigtige retning. Undervisningsud-

valget arrangerer den 30. marts 2004 i Emil Aarestrup auditoriet, Odense Universitetshospital en temadag for uddannelsesansvarlige overlæger, medlemmerne af de regionale uddannelsesråd og alle andre uddannelsesinteresserede, yngre som ældre, hvor der ud over status på arbejdet i regionerne vil blive arbejdet med nationale standarder for evaluering i de nye målbeskrivelser. Når specialistværdigheden (speciallægeautorisationen) i det nye system skal opnås efter vurdering af opnåede kompetencer, er det afgørende, at disse evalueres ensartet over hele landet. Vi håber også ved det møde at kunne præsentere resultatet af arbejdet i det udvalg, der har regnet på, hvor mange speciallæger, der skal tilføres en afdeling pr. uddannelsessøgende læge. Bestyrelsen skal opfordre til at alle afdelinger vil sende en repræsentant eller gerne flere til dette møde.

På grund af de få uddannelsesblokke er det fortsat svært at få uddannelsesstilling i gynækologi og obstetrik. Gennemsnitsalderen ved opnåelse af blokstilling har i de sidste år ligget på mellem 37 og 39 år, kandidatalderen mellem 9 og 10 år, pointtallet på mellem 9 og 11 point. Antallet af ansøgere har ret konstant været 3 gange så mange som antallet af stillinger. Dette betyder, at der står en række modne, veluddannede og velkvalificerede mennesker, der ikke kan blive gynækologer, fordi konkurrencen er så hård og stillingerne i mange år har været få. Det skaber en stor frustration inden for specialiet, da vi fra flere opgørelser ved, at der i fremtiden vil blive for få speciallæger – en frustration, der selvfølgelig er størst blandt de ansøgere, der ikke får stilling.

I den forbindelse skal det nævnes, at i region Nord, hvor en udvidelse af uddannelseskapa- citeten er gennemført, er de uddannelsessøgende faktisk blevet yngre.

For at drøfte dimensioneringer i uddannelseskapa- citeten og overgangsordninger, herunder

dispensation fra 6-års-reglen (at der skal være opnået ansættelse i uddannelsesblok, senest 6 år efter afsluttet introduktionsstilling) skal DSOG's formand og næstformand samt FYGO's formand mødes med Sundhedsstyrelsen.

DSOG's og FYGO's klare holdning er, at der uddannes for få speciallæger,

Sundhedsstyrelsens konkretiseringsudvalg med hensyn til prænatale tilbud arbejder, men indtil der foreligger noget konkret herfra, slipper der ikke nogen oplysninger om arbejdet ud. DSOG har prøvet at påvirke arbejdsgruppen til at gå ind for, at den indledende (grundlæggende) rådgivning om de nye tilbud gives kvinden hos egen praktiserende læge. Alt andet forekommer kunstigt. Om sundhedsstyrelsen vil følge dette råd, vil forhåbentligt snart blive afsløret.

Til slut vil bestyrelsen opfordre medlemmerne til at deltage i forårsmødet og generalforsamlingen.

På bestyrelsens vegne
Charlotte Wilken-Jensen

Meddelelser fra redaktøren

Deadlines og udgivelsesdatoer for medlemsbladet i 2004:

Deadline/udgivelsesdato:

6. marts/7. april

12. maj/16. juni

17. juli/18. august

11. september/13. oktober

6. november/8. december

Husk at bladet kun kommer 6 gange årligt, og vær opmærksom på forholdet mellem deadlines og udgivelsesdato.

Da kalenderen findes opdateret på DSOG's hjemmeside bliver den ikke længere udgivet i trykt form.

DSOG's hjemmeside: www.dsog.dk

Indlæg sendes på diskette eller via e-mail til Thomas Larsen, læge
Thorsens Allé 16
9000 Aalborg
e-mail: thomaslarsen@dadlnet.dk

DSOG-bladet er medlemsblad for Dansk Selskab for Obstetrik og Gynækologi

Ansvarlig redaktør i henhold til presseloven: Thomas Larsen

ISSN: 1602-5385

Design og grafisk produktion:
Lægeforeningens forlag

Tryk: Scanprint a/s, Viby J

DSOG's bestyrelse

Formand

Charlotte Wilken-Jensen, adm. overlæge
Gynækologisk-obstetrisk afdeling
Roskilde Amts Sygehus Roskilde
Køgevej 7-13, 4000 Roskilde
Telefon: 46 30 25 01, e-mail: rscwjw@ra.dk
Privat: Strandboulevarden 27, 2. tv.
2100 København Ø
Telefon: 35 38 58 59
e-mail: cwj@dadlnet.dk

Næstformand

Lone Hvidman, overlæge, ph.d.
Gynækologisk-obstetrisk afdeling Y
Århus Universitetshospital, Skejby Sygehus
8200 Århus N
Telefon: 89 49 55 66
Privat: Østermarksvej 5, 8300 Odder
Telefon: 86 54 39 23
e-mail: lone.hvidman@dadlnet.dk

Organisatorisk sekretær

Thomas Larsen, kursusreservelæge
Kirurgisk afdeling AK
Hjørring Sygehus, 9800 Hjørring
Telefon: 99 64 64 64
Privat: Thorsens Allé 16, 9000 Aalborg
Telefon: 98 11 77 78
e-mail: thomaslarsen@dadlnet.dk

Kasserer

Ditte Trolle, overlæge
Gynækologisk-obstetrisk afdeling Y
Århus Universitetshospital, Skejby Sygehus
8200 Århus N
Telefon: 89 49 55 66,
Privat: Tårngade 17, 7600 Struer
Telefon: 97 85 34 35
e-mail: ditte.trolle@dadlnet.dk

Videnskabelig sekretær

Erik Ernst, overlæge, ph.d.
 Gynækologisk-obstetrisk afdeling Y
 Århus Universitetshospital, Skejby Sygehus
 8200 Århus N
 Telefon: 89 49 55 66
 Privat: Elmehøjvej 68 A, 8270 Højbjerg
 Telefon: 86 27 61 81
 e-mail: erik.ernst@dadlnet.dk

Øvrige medlemmer

Anne Dreisler, speciallæge i gynækologi
 & obstetrik
 Ølandsgade 2, 2. tv., 2300 København S
 Telefon: 32 54 55 45, fax: 32 96 55 46
 Privat: Københavnsvej 38, 3400 Hillerød
 Telefon: 48 25 15 99
 e-mail: anne.dreisler@dadlnet.dk

Thea Lousen, afdelingslæge, ph.d.
 Gynækologisk-obstetrisk afdeling Y,
 Århus Universitetshospital, Skejby Sygehus
 8200 Århus N.
 Telefon: 89 49 55 66
 Privat: Hostrups Have 17, 4. th.
 1954 Frederiksberg C
 Telefon: 35 24 10 32
 Email: lousen@dadlnet.dk

Associeret bestyrelsen**Formand for FYGO**

Gitte Eriksen, afdelingslæge
 Gynækologisk-obstetrisk afdeling Y,
 Århus Universitetshospital, Skejby Sygehus
 8200 Århus N
 Telefon: 89 49 55 66
 Privat: Havgårdsvej 29, 8240 Risskov
 Telefon: 86 17 46 49
 e-mail: eriksen_gv@hotmail.com

Webmaster

Søren Brostrøm, kursusreservelæge, ph.d.
 Amtssygehuset Glostrup
 Ndr. Ringvej 29-67
 2600 Glostrup
 Telefon: 43 23 28 91
 Privat: Vardegade 7, 4. th., 2100 København Ø
 Telefon: 35 43 55 63
 e-mail: soren@brostrom.dk

Formand for DFKO

Suzan Lenz, speciallæge, dr.med.
 Fertilitetsklinikken Trianglen
 Lundevangsvej 12, 2900 Hellerup
 Telefon: 39 40 70 00, fax: 39 40 70 75
 Privat: Hannelundsvej 18, 2960 Rungsted Kyst
 Telefon: 45 86 36 25
 e-mail: suzanlenz@dadlnet.dk

Formand for undervisningsudvalget

Jette Seidelin, afdelingslæge
 H:S Hvidovre Hospital
 Kettegård Alle 30
 2650 Hvidovre
 Telefon: 36 32 36 32
 Privat: Skovbrynet 53, 2880 Bagsværd
 Telefon: 44 44 92 98
 e-mail: jette@seidelin.com

Formand for efteruddannelsesudvalget

Anders Atke, overlæge, klinisk lektor
 Gynækologisk-obstetrisk afdeling
 Holbæk Sygehus
 Smedelundsgade 60
 4300 Holbæk
 Telefon: 59 48 40 00
 Fax: 59 48 42 59
 Privat: Strandbakken 6, 3060 Espergærde
 Telefon: 49 13 36 93
 e-mail: atke@dadlnet.dk

ENTOG-møde

(ENTOG er en forkortelse af European Network of Trainees in Obstetrics and Gynaecology. Det er den europæiske pendant til det danske FYGO).

Undertegnede deltog som repræsentanter for FYGO's bestyrelse i det årlige ENTOG-møde. Mødet fandt denne gang sted i Amsterdam d. 28. og 29. november. Det var 13. gang, mødet blev holdt, og deltagereskaren bliver kun mere og mere mangfoldig – både i antal og nationalitet. Denne gang deltog omkring 90 mennesker fra 16 forskellige nationer i et meget spændende og veltilrettelagt møde. Mødet beskæftiger sig altid med uddannelse, og denne gang var det specielt med fokus på udenlandsophold. Både det at vælge at slå sig ned i et andet land og praktisere, som en italiensk læge berettede om, men også det at tage en del af sin specialistuddannelse i et andet land. Vi hørte blandt andet om »double track training«. Et begreb, der dækker over, at uddannelsesforløbet foregår i 2 forskellige lande. Det var meget inspirerende, og absolut ikke utænkeligt, at det i fremtiden bliver normen at integrere uddannel-

sesforløb ved udenlandske hospitaler i kursus-tiden.

Fredag eftermiddag var der generalforsamling i ENTOG. Bestyrelsen med den danske præsident Søren Brostrøm i spidsen får en masse godt arbejde fra hånden på et yderst minimalt budget. Der skulle vælges 2 nye bestyrelsesmedlemmer, og interessen for at stille op var overvældende. Ud ad de 14, der stillede op, blev valgt en østrigsk kvindelig læge og en mandlig italiensk læge.

Lørdag var der sessioner om uddannelse og om arbejdstidsregler og forsøg på delvis ensretning af disse i Europa. Meget fint møde og utrolig inspirerende at møde engagerede folk inden for sit speciale fra hele Europa.

Torur Dalsgaard og Marie Søgaard.

Deltagerne i ENTOG-mødet 2003.

Rapport fra det 13. europæiske udvekslingsprogram for yngre gynækologer og obstetrikere

24.-29. november 2003,
Holland

Igen i år holdt ENTOG (European Network of Trainees in Obstetrics and Gynaecology) deres årlige møde for yngre gynækologer og obstetrikere under uddannelsen, denne gang i Holland. I modsætning til ved de tidligere arrangementer, var der her et stort fremmøde. Atten europæiske lande havde sendt repræsentanter til Holland. Der er som regel to pladser til hvert land. Desværre var jeg alene om at repræsentere Danmark. Ikke desto mindre var det en spændende og udbytterig uge.

ENTOG har eksisteret siden 1992, og tanken er at netværket skal forbedre yngre gynækologers uddannelse i Europa. Da samarbejdet mellem de europæiske lande øges, og der opstår gradvist større muligheder for at arbejde i de andre medlemslande, er der brug for nogenlunde ens Curricula og guidelines.

Selve programmet består af fire dage på et hospital efterfulgt af to dage med det årlige ENTOG-møde. Her mødes man med de øvrige udvekslingslæger fra de andre hospitaler, samt ENTOG-repræsentanter fra forskellige europæiske lande.

Jeg tilbragte fire dage på et hospital i Utrecht sammen med en kollega fra Sverige og to fra Tjekkiet. Alle blev indlogeret privat. Man kunne derfor på nærmeste hold følge dagligdagens puls. Jeg boede hos Judith TenHof som er gynækologisk kursist på fjerde år, har to små børn og en mand, der er læge i England og besøger familien hver weekend.

Selvom Danmark og Holland både geografisk og kulturelt ligner hinanden, er der da alligevel nogle forskelle.

En arbejdsuge på 48 timer gør, at man arbejder hver dag fra kl. 8 til ca. kl. 18.

Speciallægeuddannelsen

De første fire år af lægestudiet foregår på universitetet og består af teoretiske kurser. De sidste to år tilbringer man på hospitalet. Det ligner vores turnus, idet man i denne periode er ansat på forskellige afdelinger, hvoraf de obligatoriske er medicin, kirurgi, pædiatri og gynækologi. Desuden kan man selv vælge én afdeling, eksempelvis øjenafdelingen. Man kan ydermere vælge at blive længere på en afdeling, som man ønsker at specialisere sig i.

Derefter kan man i princippet ansøge om kursusstilling. Der er ingen formelle krav hertil og intet objektive vurderingssystem. Man ansøger den afdeling, som man ønsker at have uddannelsesstilling på, og afdelingen vurderer selv ansøgningen. Det, der tæller, er arbejds erfaring og forskning. Derfor har de fleste ansøgere et par års gynækologi bag sig. Ph.d.'er fra afdelingen har fortrinsret til uddannelsesstillingerne. Jeg har også mødt flere, som skriver ph.d. under ansættelsen i kursusstillingen. Formentlig medfører de mange arbejdstimer, at folk kan forske lidt mere i arbejdstiden, end man gør i Danmark.

Det tilstræbes, at man bliver færdig som speciallæge i en ung alder.

Undervisningsstillingen er på 6 år, og man skifter mellem 3 hospitaler. Cirka halvdelen af tiden er man på et universitetshospital og resten af tiden fordeles på to mindre centralsygehuse. Alle kursister skal gennemgå hele gynækologien og obstetrikken, og ikke blot hvad der tilbydes på de tildelte afdelinger.

Jordemoderpraksis

Første dag tilbragte jeg i jordemoderpraksis

sammen med jordemoder Anita von Dam. En stor og stærk kvinde, som har været i sit fag i godt tyve år og har i mange år arbejdet ca. firs timer om ugen. Hun er overhoved i Jordemoderpraksis Nord, hvor der arbejder fem andre jordemødre. Der er seks af denne slags praksis i Utrecht i alt, én af dem er på Universitetshospitalet.

Jordemoderpraksis Nord tager sig af cirka 700 gravide kvinder, som bliver henvist hertil i 12.–13. gestationsuge af en alment praktiserende læge. Den almindelige svangreomsorg består af 10–12 rutinemæssige kontroller under normale omstændigheder.

Jeg har oplevet en ganske stressende arbejdsdag. I praksis består arbejdet af almindelige svangrekontroller og 24-timers vagter, hvor man er på hjemmebesøg hos dem, der lige har født eller er fødende. Desuden skal jordemødre også tage sig af de fødsler, som ender på klinikken på Universitetshospitalet, hvis patient er fra deres optageområde. Om formiddagen skulle vi besøge otte kvinde, som fødte hjemme inden for de sidste par dage. 50% af familierne i optageområdet er indvandrere. Desuden ringede telefonen ustandseligt, det var flere der var i gang med at føde eller troede, at de var. Kun den ene endte med at føde i vores vagt på en klinik. Jordemoderen skulle skynde sig fra hjemmebesøget til klinikken og tilbage igen.

Kvinder, som føder hjemme kan købe sig til en slags hjemmehjælper efter fødslen »kraamzoorg«, som er hos dem hele dagen og hjælper med at etablere amningen og med andre praktiske ting.

Holland er kendt for sine hjemmefødsler. Tredives procent føder hjemme, men der er mange flere, som ønsker at føde hjemme, men bliver henvist til sygehuset på medicinsk indikation.

Jeg oplevede desværre ingen hjemmefødsler, men jordemoder Anita, kunne uendeligt

mange historier. Som for eksempel den om en stærk postpartum blødning på en hvid læder-sofa hjemme hos en patient.

Det lykkedes mig heller aldrig at forstå, hvorfor der er så mange, der vælger at føde hjemme. Formentlig er der en stærk tradition for, at fødslen skal være så naturlig som muligt, og ondt skal det i hvert fald gøre, da der ikke bruges så meget epidural anæstesi for de fødende på hospitalet.

Det kan også være at økonomien spiller en rolle. En hjemmefødsel er gratis, men fødsel uden medicinsk indikation på hospitalet koster penge, cirka 440 euro. Hvis man har en fuld sygeforsikring, kan man få omkring halvdelen tilbage, men det er ikke alle, der har det.

Hvis der er medicinsk indikation, for eksempel grønt fostervand, utilstrækkelig fødselsprogression eller tidligere sectio, er fødslen på hospitalet gratis.

Diakonesshuis

Fødegangen

Diakonesshuis er et mindre hospital på 378 senge. Gynækologisk obstetrisk afdeling består af et splinternyt obstetrisk afsnit med 18 nyindrettede føde/barselsstuer og åbnede i august. Stuerne er rigtig flotte og moderne og er et forsøg på at ligne hjemlige forhold mest muligt. Der er en seng til faderen og et køleskab med champagne, som man dog skal betale for. Alle de nødvendige redskaber bliver kørt ind på stuen lige før presseperioden. Det giver en del transport, men helhedsindtrykket er hyggeligt.

Der er cirka 2.000 fødsler om året, men til min store overraskelse var der ingen jordemødre, kun sygeplejersker og sygehjælpere. Alle fødsler bliver varetaget af yngste turnuslæger og yngste kursister. Ved sectio eller kopforløsning skal vagthavende speciallæge være på hospitalet. Det er dog nok, at de orienteres, hvis der er en erfaren kursist på vagt. Alle fødende kører med

kontinuerlig CTG med central overvågning. Alle som skal stimuleres med syntocynon drop, får lagt intrauterint trykmålingskateter. Ellers er procedurene med små afvigelser nogenlunde de samme, som vi kender hjemmefra.

Det andet afsnit på tyve senge er blandet gynækologisk/obstetrisk. Her ligger resten af patienterne, blandt andet de, der bliver på hospitalet mere end tre dage efter fødslen.

Gynækologisk ambulatorium

Her kommer der rigtig mange patienter igennem. Der er kun 15 minutter til hver patient, uanset om patienten er ny eller kommer til kontrol. Til gengæld tager nogle af kontrolpatienterne heller ikke så lang tid, da næsten alt bliver kontrolleret, for eksempel IUD en måned efter anlæggelsen og behandling af chlamydiainfektion osv., tilstande, som i Danmark ordnes via egen læge eller privatpraktiserende gynækolog. Overraskende er hormonspiralen Levonova udbredt som prævention hos nulligravidae og er rigtig populær. Alle, som skal skannes med ultralyd for første gang, bliver skannet på en røntgenafdeling. Derfor ærgrer det ofte yngre læger, at de ikke får de nødvendige rutiner inden for gynækologisk obstetrisk ultralydsskanning. Ambulante notater er kun korte og skrives i hånden, nye journaler er i form af fortrykte skemaer, som afhjælper meget, når man kun har så kort tid.

Jeg undrede mig over, at der ikke kom patienter for at få foretaget en provokeret abort. Det viste sig, at man har specialecentre, som har licens hertil, og alle aborter samles der. Hvis der er brug for indlæggelse, bliver patienten flyttet til hospital.

Operationsgangen

Operationsgangen imponerede med sin effektivitet. Der gik ikke mange minutter mellem to operationer. Patienterne bliver kørt til en spe-

ciel ventestue ved siden af operationsstuen, hvor der lægges epidural anæstesi hvis nødvendigt. Det gør, at næste patient kan blive taget hurtigt ind på stuen, efter den første er kørt. Der spildes ikke tid på at vente på portører eller rengøringspersonale. Hospitalsholdningen er generelt, at dagens program skal gøres færdigt, og alle er ansvarlige for det. Derfor er det kun meget sjældent, at den sidste operation aflyses. Den dag, jeg besøgte operationsgangen, klarede man en laparoskopisk cystektomi, vaginal hysterektomi og to debulking operationer for patienter med ovariecancer i raskt tempo. I de to sidstnævnte var der endda involveret en karkirurg, som skulle hjælpe med fjernelsen af de paraaortiske lymfeknuder. Alle ovariecancerpatienter bliver stadiet opdelt under operationen med fjernelsen af lymfeknuder langs aorta og området omkring iliaca karrene efter de sædvanlige total hysterektomi, bilateral salpingo-oophorektomi, appendektomia, blindbiopsier og omentektomi, er foretaget. Ovariecancer er den eneste form for gynækologisk cancer, der bliver opereret på Diakonesshuis. Alle andre former for gynækologisk cancer bliver henvist til Universitair Medisch Centrum, Utrecht.

Alt i alt har jeg haft en rigtig spændende, udbytterig og travl uge. Med de hollandske arbejdstimer blev der ikke så meget tid til at kigge på byen. Vi kunne ikke blive færdige med diskussionerne og fortællinger om dagens oplevelser, da vi mødtes med de andre deltagere og værterne på en af de mange hyggelige cafeer ved kanalerne i Utrecht. Jeg kan kun varmt anbefale at deltage i ENTOG-programmet næste gang. Man kommer hjem fuld af inspiration og stifter nye bekendtskaber med kolleger fra andre lande.

Ligita Paskeviciute,
Glostrup

DSOG's Forårsmøde 2004

Tid

Fredag d. 23. og lørdag d. 24. april 2004.

Sted

Hindsgavl Slot, Middelfart.

Arrangør

DSOG's bestyrelse og de gynækologisk-obstetriske afdelinger i Fyns Amt.

Mødegebyr og tilmelding

Tilmelding (inkl. tilmelding til det videnskabelige møde): Foregår pr. mail til Ditte Trolle, ditte.trolle@dadlnet.dk senest den 11.4.2004. Husk at angive: Navn, hvilke dele der betales for, samt om og evt. med hvem man vil dele værelse. De, der vil dele værelse, har størst chance for at få plads på Hindsgavl.

Betaling sker ved indsættelse af det relevante beløb på DSOG's konto i Nordea, Struer: Reg. nr. 2133, konto 8 495 607 276, med angivelse af mødedeltagerens navn. Pengene skal være på kontoen senest den 20.4. 2004, hvis man ønsker at blive stående på deltagerlisten.

Priser

Deltagelse i generalforsamlingen er gratis.
Deltagelse i det videnskabelige møde, inkl. frokost lørdag: 300 kr.
Deltagelse i festmiddagen pr. person: 350 kr.
Overnatning: 400 kr.
Hele pakken: 1000 kr.

Målgruppe

Alle medlemmer af DSOG.

Program

Fredag d. 23. april:

- 12.00–13.00 Ankomst, udstilling, sandwich og vand.
13.00–15.40 Den reproduktive fremtid – intet køn eller? danske og udenlandske foredragsholdere.
15.40–16.00 Kaffe og kage, udstilling.
16.00–18.30 DSOG's Generalforsamling
19.00–19.30 Velkomstdrink.
19.30– Middag og fest, herunder DSOG's Melodi Grand Prix.

I lighed med tidligere år afholdes DSOG's prestigefyldte Melodi Grand Prix i tilslutning til festmiddagen fredag aften.

De enkelte afdelinger og praktiserende speciallæger opfordres derfor til at bidrage med et nummer efter eget valg.

Der vil være mulighed for akkompagnement fra DSOG's »hus-pianist« Calle Greisholm, som vil være til stede på Hindsgavl den 23.4. fra kl. 09.00, således at der vil blive lejlighed til at øve – om nødvendigt!

Tilmelding til Grand Prix'et kan ske til afdelingslæge Lone Laursen, Gynækologisk-obstetriske afdeling D, Odense Universitetshospital, Sdr. Boulevard 29, 5000 Odense, E-mail: lonelaursen@dadlnet.dk inden den 26. marts.

Tilmeldingen bedes indeholde oplysning om, hvilken melodi man ønsker at fremføre (meget gerne ledsaget af bånd, cd eller noder).

Videnskabeligt program

Lørdag d. 24. april: kl. 9.00–12.00

Chairman: Consultant Ph.D. Jan Stener Jørgensen, Odense

Caesarean section – current issues

09.00–09.15 • Background
An update on incidences, complications and dilemmas

Thomas Bergholt, MD, PhD.,
Hvidovre.

09.15–10.00 • Vaginal Birth after Caesarean
Section (VBACS)

Professor James Walker MD,
FRCOG, Dept. of Gynaecology
and Obstetrics. St James Univer-
sity Hospital. Leeds, UK.

10.00–10.30 Coffee, tea and exhibition

Caesarean section for maternal request

10.30–11.15 • The ethical issues

Michael Norup MD, PhD.
Dept. of Philosophy and Clin-
ical Theory, Panum Institute,
Copenhagen.

11.15–11.40 • What should we do when a pa-
tient requests a caesarean section?

Consultant Mike Robson MD,
FRCOG, Dept. of Gynaecology
and Obstetrics, High Wycombe.
UK.

11.40–12.00 • Discussion.

12.00–13.00 Lunch.

Lørdag d. 24. april: kl. 13.00–15.30

Chairman: Overlæge, ph.d. Ulla Breth
Knudsen, Odense

Stamcelleforskning

13.00–13.45 • Stamcelleforskning inden for
gynækologien.

Professor M. Kassem, Klinik for
Molekylær Endokrinologisk Be-
handling, Endokrinologisk afde-
ling M, Odense.

Nyere alternativer til hysterektomi på benign indikation

13.45–14.15 • Embolisering af uterine fibro-
mer – resultater fra Odense.

Torben Munk og Niels Lund,

Gynækologisk-obstetrisk afde-
ling, Odense.

14.15–14.45 Kaffe/the pause, udstilling.

14.45–15.30 • Selektiv, kirurgisk okklusion
af A. uterina.

Olav Istre, Gynækologisk-obste-
trisk afdeling, Ullevål, Oslo.

DSOG's generalfor- samling foråret 2004

**Fredag den 23. april 2004,
kl. 16–18.30, Hindsgavl Slot,
Middelfart**

Dagsorden:

1. Valg af dirigent.
2. Bestyrelsens beretning.
3. Beretninger fra stående udvalg og arbejds-
grupper.
4. Aflæggelse af revideret regnskab, fremlæg-
gelse af næste års budget og fastlæggelse af
kontingent.
5. Revisorernes bemærkninger.
6. Forslag til sagsbehandling fra bestyrelsen og
medlemmerne.
7. Valg af Formand.
8. Valg af øvrige bestyrelsesmedlemmer
9. Valg af udvalgsmedlemmer, revisorer og
medlemmer af FIGO-fonden.
10. Eventuelt

Relevante uddrag fra DSOG's vedtægter:

Ordinær generalforsamling

§ 6.

1. Ordinær generalforsamling skal afholdes én
gang årligt, sædvanligvis i april.
2. Mindst én måned før den ordinære general-

forsamling afholdes, skal der skriftligt tilgå medlemmerne en opfordring til inden for en fastsat frist at indsende forslag, der ønskes behandlet på generalforsamlingen.

3. Indkaldelse med dagsorden til samtlige medlemmer skal ske med mindst 14 dages varsel.
4. Alle medlemmer har adgang til generalforsamlingen.
5. Stemmeret har alle ordinære medlemmer bosat i Danmark, Grønland og Færøerne og som ikke er i kontingentrestance.

§ 7.

1. Der føres referat over forhandlingerne. Referatet skal godkendes og underskrives af dirigenten.
2. Der kan kun træffes afgørelse i sager, der har været angivet i dagsordenen.
3. Skriftlig afstemning skal foretages, dersom mindst ti medlemmer skriftligt eller mundtligt overfor ordstyreren fremsætter ønske herom.
4. Beslutninger, der ikke vedrører selskabets love, træffes – og valg foretages ved almindeligt flertal.

Vedrørende valg til bestyrelse og udvalg:

1. I bestyrelsen er følgende på valg:
 - a. Formand Charlotte Wilken-Jensen
 - b. Næstformand Lone Hvidman
 - c. Videnskabelig sekretær Erik Ernst
 - d. Kasserer Ditte Trolle
 - e. DFKO rep. Anne Dreisler
 - f. Thea Lousen, uddannelsessøgende

Det bemærkes, at på valgtidspunktet skal mindst et medlem af bestyrelsen være praktiserende speciallæge og et medlem skal være under uddannelse til speciallæge i gynækologi og obstetrik. Formanden vælges ved separat valg, jf. dagsordenen. De øvrige bestyrelsesmedlemmer

vælges herefter, uden at der vælges til de enkelte poster. Bestyrelsen konstituerer sig efter GF med en næstformand, en videnskabelig sekretær, en organisatorisk sekretær, en kasserer og to medlemmer.

§ 17. Repræsentanter for DSOG til varetagelse af specifikke opgaver i Sundhedsstyrelsen, Dansk Medicinsk Selskab, Lægeforeningen og andre foreninger eller selskaber udpeges af bestyrelsen.

§ 18. Kommissorier for selskabets arbejdsgrupper skal redegøre for arbejdsgruppens sammensætning og indeholde en klar beskrivelse af, hvad der er arbejdsgruppens formål, specifikke opgaver, kompetence i forhold til bestyrelsen og generalforsamlingen og hvilke forpligtelser, man har over for selskabet. Er der behov for etablering af tværfaglige udvalg, arbejds- eller interessegrupper i DSOG's regi, kan ekstraordinære medlemmer efter nærmere forhandling med bestyrelsen indgå på lige vilkår med selskabets ordinære medlemmer.

§ 19. De stående udvalg og selskabets revisorer vælges på den ordinære generalforsamling for en periode af to år med mulighed for genvalg i yderligere to perioder af to år. Medlemmer af øvrige udvalg, arbejdsgrupper og repræsentanter udpeges af bestyrelsen.

§ 20. DSOG har følgende stående udvalg og repræsentationer:

- *Undervisningsudvalget* består af seks medlemmer. Et medlem skal på valgtidspunktet være under uddannelse til speciallæge i gynækologi og obstetrik. Hvis dette medlem i løbet af funktionstiden opnår speciallægeanerkendelse, foretages nyvalg ved førstkomende generalforsamling. Hovedkursuslederen har møderet, men ikke stemmeret.

Han/hun kan være medlem af udvalget, men ikke formand. *2 poster er på valg.*

- *Efteruddannelsesudvalget* består af fem medlemmer, hvoraf et skal være praktiserende speciallæge, og et skal på valgtidspunktet være under uddannelse til speciallæge i gynækologi og obstetrik. Hvis sidstnævnte medlem i løbet af funktionstiden opnår speciallægeanerkendelse foretages nyvalg ved førstkommende generalforsamling. Bestyrelsens videnskabelige sekretær har møderet. Han/hun kan være medlem af udvalget, men ikke formand. *2 poster er på valg.*

Revisorer

§ 21. To medlemmer, valgt af generalforsamlingen, skal forud for den ordinære generalforsamling gennemgå selskabets regnskaber og afgive en skriftlig erklæring til generalforsamlingen.

1 post er på valg.

Valgprocedurer

§ 22. Senest to måneder forud for den ordinære generalforsamling meddeler bestyrelsen, hvilke poster der skal besættes i forbindelse med generalforsamlingen. Forslag til kandidater kan fra medlemmernes side fremsættes over for bestyrelsen eller på generalforsamlingen.

Bestyrelsen opfordrer interesserede medlemmer til at opstille til ledige poster. Opstilling kan ske helt frem til og på generalforsamlingen og bedes motiveret i et kort indlæg på mødet.

PBV

Charlotte Wilken-Jensen,

ledende overlæge, formand for DSOG

Thomas Larsen

kursusreservelæge, organisatorisk sekretær i DSOG

Valg til DSOG

På DSOG's generalforsamling d. 23. april 2004 skal følgende poster besættes:

- DSOG's bestyrelse: Formand
- Øvrige bestyrelsen: 5 poster. Det bemærkes, at på valgtidspunktet skal mindst et medlem af bestyrelsen være praktiserende speciallæge og et medlem skal være under uddannelse til speciallæge i gynækologi og obstetrik. Bestyrelsen konstituerer sig efter GF med en næstformand, en videnskabelig sekretær, en organisatorisk sekretær, en kasserer og to medlemmer.
- Undervisningsudvalg: 2 poster
- Efteruddannelsesudvalg: 2 poster,
- Revisor: 1 post
- FIGO-fonden: 5 poster

Bestyrelsen opfordrer interesserede medlemmer til at opstille til ledige poster. Opstilling kan ske helt frem til og på generalforsamlingen og bedes motiveret i et kort indlæg på mødet.

Thomas Larsen

organisatorisk sekretær

DSOG's FIGO fond

DSOG's FIGO fond indkalder herved ansøgninger vedrørende støtte fra fonden.

Medlemmer af Dansk Selskab for Obstetrik og Gynækologi er berettiget til at søge eller indstille, at der gives støtte fra fondens midler til følgende formål:

1. Udlandsophold/studieophold
2. Kurser (ikke kongresser) – specielt uden for Danmark
3. Ulandsrelaterede projekter/arrangementer
4. Efteruddannelse – specielt uden for Danmark
5. Kursusarrangementer – specielt mhp. dækning af udgifter til udenlandske lærerkræfter som inviteres til Danmark.

Der kan ikke søges retrospektivt – ansøgninger skal indsendes forud for det ophold/kursus/arrangement, hvortil der søges støtte. Ansøgninger kan derfor indsendes løbende året rundt men behandles i henholdsvis marts og september måned.

Ansøgninger modtaget senest den 1. marts 2004 vil blive behandlet ved det næste møde i fondsbestyrelsen.

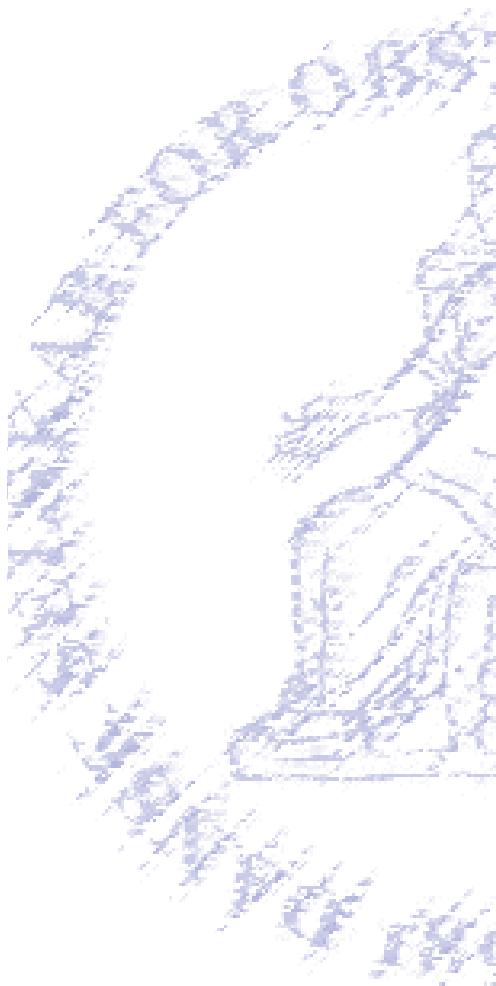
Der anvendes særligt ansøgningsskema, som findes på DSOG's hjemmeside under »Organisation«. Ansøgningen skal kort beskrive og begrunde formålet for ønsket om støtte. Der skal altid vedlægges budget og oplysninger om evt. opnået støtte andre steder fra. Vedrørende støtte til studieophold vedlægges plan for opholdet samt tilsagn fra den udenlandske værtsafdeling. Vedrørende støtte til kurser og kursusarrangementer vedlægges program for kurset.

Curriculum vitae (maks. 3 sider) vedlægges, hvor der er tale om en personlig ansøgning.

Ansøgning indsendes i 10 eksemplarer

til formanden for fonden, afdelingslæge Anette Tønnes Pedersen, Solhøjpark 19, 3520 Farum.

Spørgsmål vedr. ansøgningsproceduren kan sendes på e-mail: atp@dadlnet.dk.

Temadag om implementering af målbeskrivelser i gynækologi og obstetrik

Arrangeret af undervisningsudvalget

30. marts 2004 kl. 10-16

Sted:

Emil Aarestrup auditoriet, Klinikbygningen, Odense Universitetshospital.

Tilmelding til:

sekretær Karen Dahl kdp@sk.sks.aaa.dk
Tlf. 89 49 63 49 med angivelse af navn og afdeling senest fredag den 12. marts 2004.

Målgruppe:

Uddannelsesansvarlige overlæger, medlemmer af de regionale uddannelsesråd og andre uddannelsesinteresserede.

Forudsætninger for deltagelse:

Indhold i de gynækologisk obstetriske målsætninger forudsættes bekendt.

Mål:

Med deltageres aktive indsats diskutere at igangsætte landsdækkende initiativer, der kan bidrage til at fastsætte standarder for evaluering i de gynækologisk obstetriske målbeskrivelser. Herunder vil specielt blive lagt vægt på standarder for vurdering af audit af journaler og vurdering af cases inden for gynækologien og obstetrikken, uddannelsessøgendes kompetencer i operative færdigheder, ultralyd og obstetrik.

Form:

Indlæg i plenum. Gruppearbejde hvorunder deltagerne indgår med bidrag til at fastsætte standarder for evaluering.

Mere detaljeret program følger.

Undervisningsudvalget

Endoscopic Ski-Weekend

Gudbrandsgård
High mountain Hotel, Kvitfjell,
April 15.-18.2004

Minimal invasive therapy in gynecology with focus on:

- Fibroids
- Adhesions
- Endometriosis
- Cancer
- Infertility

The whole hotel is reserved, 80 rooms. We heartily welcome you to an unforgettable after-Easter happening.

Preliminary Program

Thursday 15th of April

Registration, Dinner at 8 p.m.

Friday 16th of April

08.15-08.25 Welcome, Introduction.

Consultant, MD Olav Istre,
Ullevål University Hospital.

08.25-08.45 • Past present and future of gynaecological endoscopy – from

- 08.45–09.00 Kurt SEMM till 2004.
Professor Lise Lotte Mettler, Kiel University Hospital.
• Trends in gynaecological surgery. Is the gynaecologic surgeon an endangered species?
Professor Han Broleman, Free University, Amsterdam.
- 09.00–
09.00–9.15 *Uterine Myoma. Diagnostic and Treatment*
Chair Professor Erik Qvqvstad
• Ultrasound, MRI of myoms.
Professor Seth Granberg Karolinska Hospital, Stockholm.
- 09.15–09.30 • Imaging: Saline infusion sonography.
Consultant Andreas Thurkow, Amsterdam.
- 09.20–09.45 • Endoscopic treatment of fibroids, Subtotal hysterectomy or myomectomy.
Professor J. Donnez, Brussels.
- 09.45–10.05 • Embolization /Occlusion of myomas.
Consultant Kirsten Hald, Gynecology Dep., Ullevål University Hospital.
- 10.05–10.20 • Temporary uterine artery. Occlusion with myoma treatment.
Consultant, MD Olav Istre, Ullevål University Hospital.
- 10.20 Discussion.
- 10.30–11.00 Coffee break, exhibition.
- 11.00–
11.00–11.20 *Adhesion*
Chair, Consultant, MD Per Lundorf, Viborg Central Hospital, DK
• News in adhesion prevention at laparoscopy.
Professor Lise Lotte Metler
- 11.20–11.35 • What happens after intergel?
Consultant, MD Per Lundorf.
- 11.35–12.00 • Pharmacotherapy – discussion.
Panel.
- 12.00–
12.00–
12.00– Lunch.
Ski activities.
- 16.30–
16.30– *Endometriosis*
Chair: Olav Istre
- 17.00–17.20 • Urogenital and rectovaginal Endometriosis.
Professor J Donnez, Brussels.
- 17.20–17.35 • Complications after endoscopy.
Consultant A. Langebrekke, Ullevål University Hospital.
- 17.35–18.00 • Pharmacotherapy – discussion.
- 18.00 Exhibition.
- 20.00 Dinner.
- Saturday 17th of April***
Endoscopy and Cancer
Chair: Consultant A. Langebrekke
- 09.00–09.30 • Endoscopy and cancer.
Professor C. Tropé, DNR, Oslo.
- 09.30–09.45 • Laparoscopy and cancer.
Consultant A. Langebrekke.
- 09.45–10.00 • Hysteroscopy and cancer.
Consultant, MD Olav Istre.
- 10.00–10.30 Coffee break – Exhibition.
- 10.30–
10.30– *Infertility and endoscopy*
Chair: Consultant Knut Kjærulf
- 10.30–10.50 • Ultrasound's role in infertility.
Professor Seth Granberg Karolinska Hospital, Stockholm.
- 10.50–11.20 • Still a place for endoscopy.
Professor J Donnez, Brussels.
- 11.20–11.35 • Asherman Syndrome.
Consultant, MD Olav Istre.
- 11.35–11.45 • Polypus, the meaning of myoms.

- Ass.dr. H. Jørgensen, Ullevål University Hospital.
- 11.45–12.00 • Video.
Consultant Anton Langebrekke.
- 12.00–12.15 • Pharmacotherapy.
- 12.15–12.30 • Evidence based endoscopy (about randomised trials in surgery).
Professor Hans Brolemann, Free University, Amsterdam.
- 12.15 • Discussion – Summing up.
Lunch.
Ski: with Nordic Parallel slalom competition.
- 17.00 Exhibition.
- 20.00 Dinner.

Sunday 18th of April

Ski
Departure

Registration within 15th of January 2004.
Course secretary Gunvor Kaarø, Ullevål University Hospital.
E-mail: gunvor.kaarø@ullevål.no
Overnight stay with full board and lodging, single room Nok 1.300, double room 1.150 per day and night. Course fee Nok 1.500.
Payment to Skandia-banken, account no. 97131650209 Kvitfjell 2004.

Biomarkers and preterm delivery

June 5, 2004, Hotel Comwell Middelfart, Denmark

Sponsored by

- Centers for Disease Control, Atlanta, Georgia, USA
- March of Dimes, White Plains, New York, USA
- National Institute of Health, Bethesda, Maryland, USA

The meeting is arranged by Niels Ulbjerg, Dept. of Obstetrics and Gynecology, Aarhus University Hospital, Ida Vogel and Poul Thorsen, NANEA, Dept. of Epidemiology and Social Medicine, University of Aarhus, Denmark.

The meeting is accredited to 7 CME hours by the Danish Society of Obstetrics and Gynecology (DSOG).

The meeting is open for all participants and free if registration is completed before April 1st 2004.

Registration fee after April 1st is 450 DKK or 60 euros. Registration at www.ptdmeeting.org or by email to jm@soci.au.dk

- 09.00 Meeting opens – Opening remarks
- 09.15–09.45 • Defining the problem: the epidemiology of preterm birth.
Judith Lumley, La Trobe University, Melbourne, Australia.
- 09.45–10.15 • Potential causes of PPROM, preterm labor and PTD.
Roberto Romero, Hutzel Hospital, Detroit, USA.
- 10.15–10.45 Break.
- 10.45–11.15 • Biomarkers and PTD.

- Robert T. Goldenberg, University of Alabama, Birmingham, USA.
- 11.15–11.45 • Vaginal markers of PTD.
Ronald Lamont, Harrow, UK.
- 11.45–12.15 • Maternal stress, CRH, ACTH, Cortisol and preterm birth.
Calvin J. Hobel, University of California, Los Angeles, USA.
- 12.15–13.15 Lunch.
- 13.15–13.45 • Avon Longitudinal Study of parents and children.
Jean Golding, University of Bristol, UK.
- 13.45–14.15 • The Danish National Birth Cohort and adverse outcome of pregnancy.
Jørn Olsen, University of Aarhus, Denmark.
- 14.15–14.45 Break.
- 14.45–15.05 • Cervical length assessment by ultrasound.
Jay Iams, Ohio State University, Columbus, USA.
- 15.05–15.25 • Cervix and the Collascope.
George Saade, University of Texas, Galveston, USA.
- 15.25–15.55 • 17alfa hydroxyl progesterone in PTD.
Mark A. Klebanoff, National Institutes of Health, Bethesda, USA.
- 15.55–16.25 • Clinical aspects in PTD.
Niels Ulbjerg, Aarhus University Hospital Aarhus, Denmark.
- 16.30 Meeting closes.

Speciallægekurser - Gynækologi og obstetrik

Kursus 01-04	Infertilitet
Kursus 02-04.	Urogynækologi
Kursus 03-04.	Gynækologi 1
Kursus 04-04.	Gynækologi 2
Kursus 05-04.	Forskning og udvikling
Kursus 06-04.	Føtal medicin
Kursus 07-04.	Onkologi
Kursus 08-04.	Obstetrik
Kursus 09-04.	Kommunikation
Kursus 10-04.	Operativ gynækologi

Hovedkursusleder Gynækologi og obstetrik:
Overlæge, ph.d. Lars Franch Andersen
Gynækologisk-obstetrisk afdeling
Hillerød Sygehus, 3400 Hillerød
Tlf. 48 29 37 07; Telefax 48 29 37 36
mailadresse: lars.franch.andersen@dadlnet.dk

Indledning

Generel beskrivelse af den teoretiske uddannelse:
Specialet gynækologi og obstetrik har et centraliseret uddannelsesprogram, der hovedsageligt afvikles under ansættelsen i fase II på udvalgte afdelinger.

Den teoretiske undervisning består af ca. 137 timers obligatorisk undervisning samt et færdighedskursus i operativ gynækologi af 5 dages varighed.

Herudover tilbydes SOSA-kursus.

Kurserne omfatter følgende emner:

Almen gynækologi	2 × 16 timer
Almen obstetrisk	25 timer
Føtal medicin	16 timer
Infertilitet	16 timer
Gynækologisk onkologi	16 timer
Gynækologisk urologi	10 timer
Forskning og udvikling	12 timer

Kommunikation/information 10 timer
I alt 137 timer

Kursus 01-04 Infertilitet

Tid:

4.-6. februar 2004.

Sted:

Rigshospitalet.

Delkursusledere:

Anders Nyboe Andersen og Erik Ernst.

Deltagerantal:

26.

Deltagerkreds:

Forbeholdt uddannelsessøgende i specialet gynækologi og obstetrik.

Kursusform:

Forelæsninger, diskussioner og gruppearbejder.
Eksternat.

Mål:

- At bibringe de uddannelsessøgende grundlæggende viden om den reproduktionsbiologiske baggrund for diagnostik og behandling af kvindelig infertilitet samt indføre dem i rationel behandling af mandlig og kvindelig infertilitet.
- At bibringe de uddannelsessøgende kendskab til molekylær endokrinologi.

Indhold:

- Fertilitetsbegrebet.
- Kvindelig og mandlig reproduktionsbiologi herunder endokrinologi.
- Infertilitetssudredning og behandling.

- Ethiske problemstillinger i relation til fertilitetsbehandling.

Kursus 02-04 Urogynækologi

Tid:

11.-12. marts 2004.

Sted:

Amtssygehuset i Glostrup.

Delkursusledere:

Lone Mouritsen og Karin Glavind

Deltagerantal:

26.

Deltagerkreds:

Forbeholdt uddannelsessøgende i specialet gynækologi og obstetrik.

Kursusform:

Forelæsninger, diskussioner og gruppearbejder.
Eksternat.

Mål:

- At give den kursussøgende baggrund for at opstille et relevant undersøgelsesprogram for den urininkontinente kvinde og planlægge behandlingen.
- Gennemgå vaginalprolaps med årsager, undersøgelser og behandling.

Indhold:

- En gennemgang af de anatomiske og fysiologiske forhold omkring vesica urinaria hos kvinden med beskrivelse af vandladningsmekanismer.
- Definition og terminologi omkring urininkontinens, prævalens og incidens.

- Undersøgelsermetoder vedrørende urininkontinens hos kvinder: teknik, indikationer, begrænsninger. Organisation af udredning og behandling af kvinder med urininkontinens.
- Behandling: non-kirurgiske (minimal care) og kirurgiske behandlingsprincipper.
- Omtale af postoperative komplikationer.
- Diskussion af et standardiseret undersøgelsesprogram ved gynækologisk inkontinens.

Kursus 03-04 Gynækologi 1

Tid:

14.–16. april 2004.

Sted:

H:S Hvidovre Hospital.

Delkursusledere:

Lisbeth Nilas og Ulla Breth Knudsen.

Deltagerantal:

26.

Deltagerkreds:

Forbeholdt uddannelsessøgende i specialet gynækologi og obstetrik.

Kursusform:

Forelæsninger, diskussioner og gruppearbejder. Eksternat.

Mål:

- At bibringe den uddannelsessøgende grundlæggende viden i relation til den del af gynækologien, der i øjeblikket hovedsagelig behandles i hospitalsregi, herunder:
 - de diagnostiske muligheder og begrænsninger, herunder brug af ultralyd.

- de medicinske og kirurgiske behandlingsmuligheder.
- At bibringe den uddannelsessøgende viden og indsigt:
 - i sexologiske problemstillinger.
 - i krisebehandling i relation til aborter, vold og incest.
 - i specielle etniske problemstillinger.

Indhold:

- Tidlige graviditetskomplikationer (herunder ab. imminens, ab. habituais, ab. spontanus samt ekstrauterin graviditet).
- Tidlige og sene provokerede aborter (herunder lovgivningen).
- Inflammatoriske tilstande i kvindelige genitalier (herunder vaginoser, cerviciter, endometritter og adnexinflammationer).
- Årsager til underlivssmerter (herunder endometriosis).
- Håndtering af voldtægts- og incestofre.
- Kliniske sexologiske problemstillinger.

Kursus 04-04 Gynækologi 2

Tid:

12.–14. maj 2004.

Sted:

Odense Universitetshospital.

Delkursusledere:

Kresten Rubeck Petersen og Sven Olaf Skouby.

Deltagerantal:

26.

Deltagerkreds:

Forbeholdt uddannelsessøgende i specialet gynækologi og obstetrik.

Kursusform:

Forelæsninger, diskussioner og gruppearbejder.
Eksternat.

Mål:

- At bibringe den uddannelsessøgende grundlæggende viden i relation til den del af gynækologien, der typisk kan behandles i ambulant regi/speciallægepraksis.
- De diagnostiske muligheder og begrænsninger, herunder brug af ultralyd.

Indhold:

- Adoloscensgynækologi.
- Blødningsforstyrrelser fra menarche til menopause.
- Klimakteriet, fysiologi og symptomatologi i øvrigt.
- Antikonception.
- Osteoporose.
- Benigne tilstande i ovarierne.
- Mammalidelser.

Kursus 05-04 Forskning og udvikling

Tid:

2.–3. september 2004.

Sted:

Aarhus Universitet.

Delkursusledere:

Morten Hedegaard og Anette Tønnes Pedersen.

Deltagerantal:

26.

Deltagerkreds:

Forbeholdt uddannelsessøgende i specialet gynækologi og obstetrik.

Kursusform:

Forelæsninger, diskussioner og gruppearbejder.
Eksternat.

Mål:

- At bibringe den uddannelsessøgende en grundlæggende baggrund for at kunne vurdere de screenings- og diagnostiske test, der benyttes i litteraturen såvel som i klinikken.
- At bibringe den uddannelsessøgende en grundlæggende baggrund for forskellige typer af evidens, herunder artikelanalyse.
- At bibringe den uddannelsessøgende et basalt kendskab til kvalitetsudvikling.

Indhold:

- Gennemgang af begreberne sensitivitet, specificitet, prædiktive værdi, likelihoodratio og ROC-kurver. Brug af metaanalyser m.v.
- Evidensbaseret medicin, herunder informationsøgning.
- Gennemgang af kvalitetsmål, herunder kriterier, standarder og indikatorer.
- Brugen af kliniske retningslinjer, feedback og audit til kvalitetsudvikling.

Kursus 06-04 Føtal medicin

Tid:

6.–8. oktober 2004.

Sted:

H:S Hvidovre Hospital.

Delkursusledere:

Ann Tabor og Niels Ulbjerg.

Deltagerantal:

26.

Deltagerkreds:

Forbeholdt uddannelsessøgende i specialet gynækologi og obstetrik.

Kursusform:

Forelæsninger, diskussioner og gruppearbejder. Eksternat.

Mål:

- At bibringe den uddannelsessøgende en grundlæggende viden om den prænatale diagnostiks muligheder og begrænsninger – herunder genetisk rådgivning.
- At give den uddannelsessøgende en grundlæggende viden om de basale ultralydsprincipper og i brugen af apparaterne.
- At give den uddannelsessøgende kendskab til principperne i brugen af ultralydsdiagnostik til identifikation af syge fostre – herunder misdannelser, infektioner, rhesus-screening samt behandling af disse tilstande – herunder også de etiske overvejelser.
- At bibringe kursisten kendskab til særlig ultralydsvejledte behandlinger ved patologiske tilstande hos fostre.

Indhold:

- Prænatal rådgivning og diagnostik, herunder
- Screeningsmetoder:
 - Triplettest
 - Tidlig serumscreening
 - Alfa-føtoprotein i blod og fostervand
 - Nakkefold.
- Invasiv diagnostik:
 - Amniocentese
 - Chorion villus-biopsi
 - Cordocentese.
- Basal genetik.
- Misdannelsediagnostik (metode og undersøgelsesmuligheder samt begrænsninger):
 - Tidlig gennemskanning fra uge 12 + 0 til uge 14 + 6.

- Sen gennemskanning efter uge 18 + 0.
- Multiple graviditeter og deres komplikationer, herunder:
 - Choricitetbestemmelse.
 - Selektiv reduktion og multiføtal reduktion.
- Transfusionssyndrom.
- Infektioner i graviditet, hvor ultralydsdiagnostik er relevant:
 - Diagnostik
 - Behandling.
- Rhesussygdomme:
 - Diagnostik.
 - Behandling.
- Intrauterin kirurgi:
 - Amnioninfusion.
 - Anlæggelse af dræn.
 - Laserdeling af placenta.
- Basal ultralydfysik og dopplerundersøgelser samt oplæring i brug af ultralydapparater.
- Etik.

Kursus 07-04 Onkologisk gynækologi

Tid:

20.–22. oktober 2004.

Sted:

Aalborg Sygehus.

Delkursusledere:

Erik Søgaard Andersen og Ole Mogensen.

Deltagerantal:

26.

Deltagerkreds:

Forbeholdt uddannelsessøgende i specialet gynækologi og obstetrik.

Kursusform:

Forelæsninger, diskussioner og gruppearbejder.
Eksternat.

Mål:

- At bibringe den uddannelsessøgende grundlæggende viden i relation til de til re-produktionsorganernes tilhørende cancer-sygdomme med henblik på:
 - at kunne opstille et relevant under-søgelsesprogram og
 - kunne vurdere behandlingsresultatet og
 - kunne planlægge ambulans kontrol og efterbehandling.
- At bibringe den uddannelsessøgende kendskab til principperne i den avancerede cancerkirurgi.
- At bibringe den uddannelsessøgende viden og indsigt i at give information til patienter og eventuelt pårørende om sygdom, behandlingsmuligheder samt prognose.

Indhold:

Kurset indbefatter nedenstående emner:

- Tumorbiologi.
- Præcancerer og cancer i vulva.
- Screeningsstrategi, præcancerer og cancer i cervix uteri.
- Hyperplasi og cancer i endometriet.
- Mola og choriocarcinom.
- Borderline-tilstande, samt overfladeepitel-, germinalcelle- og gonadestromatumorer i ovariet, herunder differentialdiagnoser.
- Genetik og cancer.
- Smertebehandling ved cancersygdomme.
- Psykologiske aspekter ved samtale med cancerpatienter.
- Strategi for udredning af ovarietumorer.

Kursus 08-04**Obstetrik****Tid:**

9.-12. november 2004.

Sted:

H:S Hvidovre Hospital.

Delkursusledere:

Tom Weber, Margrethe Møller, Peter Damm og Jan Stener Jørgensen.

Deltagerantal:

26.

Deltagerkreds:

Forbeholdt uddannelsessøgende i specialet gynækologi og obstetrik.

Kursusform:

Forelæsninger, diskussioner og gruppearbejder.
Eksternat.

Mål:

At sætte kursisten i stand til at forstå mekanismerne ved og håndtere den normale og patologiske graviditet (efter ca. 24. uge), fødsel og puerperium.

Indhold:

Komplikationer i graviditeten:

- Vurdering af fosterets tilstand og vækst: UL af vægt og fostervand, Doppler (tolkning), antenatal CTG, specielt mhp. IUGR og graviditas prolongata.
- Præterm fødsel: (UL af cervix, cerclage, antibiotika, ppprom, overlevelse).
- Flerfoldsgraviditeter.
- Ante partum-blødning: abruptio placentae, placenta prævia, (herunder UL af placenta), DIC.

- Hypertoni/præeklamspi og HELLP.
- Foetus mors.
- Infektioner: Bl.a. herpes simplex, hepatitis, hiv, gr. B-streptokokker (toxoplasmose og parvovirus har ultralydmæssige konsekvenser og vil blive dækket på Føtal Medicin).
- Graviditet med kompliceret maternel sygdom: Bl.a. blodtypeimmunisering, diabetes mellitus, thyroideasygdomme, tromboemboli, hjertesygdomme, lungesygdomme, epilepsi, inflammatoriske tarmsygdomme, leversygdomme bl.a. graviditetsbetinget intrahepatisk kolestase, anæmi, lidelser i bevægeapparatet, misbrug.

Forløsning:

- Den normale fødsel.
- Den patologiske fødsel:
- Igangsætning.
- Operativ obstetrik.
- Uregelmæssige fosterpræsentationer.
- Flerfoldsgraviditeter.
- Manglende fremgang.
- Skulderdystoci.
- Overvågning af fødslen.
- Amnioinfusion.
- Smertelindring.
- Infektioner intrapartum.
- Det asfyktiske barn.
- Postpartum-blødning (atoni, læsioner i fødselsvejen, DIC).

Puerperiet:

- Blødning, infektioner, amning, psykiske komplikationer.

Kursus 09-04 Kommunikation og information

Tid:

16.–17. november 2004.

Sted:

???

Delkursusledere:

???

Deltagerantal:

26.

Deltagerkreds:

Forbeholdt uddannelsessøgende i specialet gynækologi og obstetrik.

Kursusform:

Forelæsninger, diskussioner og gruppearbejder. Eksternat.

Mål:

- Gynækologi og obstetrik har en meget bred kontaktflade med befolkningen (Svangerskabshygiejne og fødselshjælp, diverse screeningsprogrammer).
- Samtidig er der en stor bevågenhed på det gynækologiske- og obstetriske arbejdsfelt, blandet andet på grund af den teknologiske udvikling inden for assisteret reproduktion. Kursets formål er at ruste speciallægen til kommunikation med omgivelserne om de særlige gynækologiske-obstetriske emner.

Indhold:

- Den gynækologiske undersøgelse. Sprogets betydning for sundhedsoplysning og for sygdomsopfattelse. Kommunikation med

patienten om særlig vanskelige emner (f.eks. foster- og perinatal død; cancerproblematikken). Patientens klagemuligheder, så speciallægen kan informere om disse. Introduktion til terapeutisk kommunikation.

Kursus 10-04 Operativ gynækologi

Tid:

uge 13 og uge 35, 2004.

Sted:

Skejby Sygehus.

Delkursusledere:

Lone Kjeld Petersen, Jens Jørgen Kjer og Lars Schouenborg.

Deltagerantal:

15 kursister.

Deltagerkreds:

Uddannelsessøgende i specialet gynækologi og obstetrik.

Kursusform:

Eksternatkursus. Det udarbejdede kursusmateriale i form af »Lærebog i operativ gynækologi« og kursusbogen »Praktisk operativ gynækologi« forudsættes bekendt. De to første kursusdage er en blanding af teoretisk undervisning og praktiske øvelser på fantomer og organmodeller. Der er afsat en eftermiddag til teori og praktiske øvelser i mikrokirurgisk teknik. De tre resterende dage er der ca. 8 timers intensiv mesterlære-undervisning med praktisk operativ træning på bedøvede dyr (grise). Der trænes i daglig laparoskopisk operationsteknik og klassisk åben kirurgi. Den åben kirurgi superviseres

en dag af abdominalkirurger og en dag af urologer og en dag af gynækologer. Kurserne afvikles af Sundhedsstyrelsen med støtte fra Brock & Michelsen, Novartis, Davis og Geck, Johnson og Johnson, Ethicon, Kebo Care, Novo Nordisk, Endotronic, Organon, Schering, Simonsen og Weel, Janssen-Cilag, Derma.

Mål:

- Viden om generelle operative principper. Kunne diskutere teoretiske grundlag for de anvendte teknikker samt kritisk vurdere disse. Teknisk færdighedstræning, så kursisten selvstændigt kan udføre en række kirurgiske og laparoskopiske indgreb.

Indhold:

- Kirurgisk standardindgreb inden for operativ gynækologi omfattende hysteroskopiske, laparoskopiske og klassisk åbne kirurgiske teknikker.

Sidst opdateret – 18.10.2003

DFKO

Formandsberetning for 2003

Til- og fragang

Der har i årets løb været til- og fragang i landets gynækologiske praksis. 6 fuldtidspraksis har fået ny gynækolog. Grethe Bjørn, Erik Thane, Erik Fangel Poulsen, Ib Windfeld og Peter Bolko er holdt op, og deres praksis er overtaget af Ingrid Nielsen, Jan Pelle, Anette de Vallier, Poul Erik Ruhwald og Elin Poulsen. Anni Rosgaard har overtaget afdøde Ellen-Maria Ramssings fuldtidspraksis. Wiggo Fischer-Rasmussen har fået opgraderet sin praksis til fuldtids. Claus Gad er ophørt med praksis, og hans 3-timers ydernummer er inddraget. Vi siger velkommen til de nye og ønsker de fragående en god tid fremover.

Bestyrelsesarbejdet

Vi har i året afholdt 6 bestyrelsesmøder. De vigtigste emner har været overenskomstforhandlingerne, kvalitetssikring og uddannelsen til gynækolog.

Overenskomsten

Når vi har overenskomstforhandlinger med sygesikringen, er det et spørgsmål om at fordele en pulje penge, som sygesikringen har tiltænkt os. Vi fandt det vigtigst at få operationshonorarerne op. Dertil kom paracervikalblokade, også til glæde for de mange. Og det var de mest omkostningstunge for sygesikringen. Der bliver ved forhandlingerne sat tal på, hvor stor den samlede sum vil være for et ydelseshonorar på landsplan. Derefter følger sygesikringen udviklingen og ser på, om vi har et merforbrug. Hvis dette merforbrug er for stort, bliver ydelserne reduceret. Derfor er det vigtigt, at vi holder os inden for de tiltænkte rammer. Vi har altså en pulje til fælles brug og uhensigtsmæssig brug af

ydelserne vil gå ud over kollegerne. For hver ydelsesnummer er der en beskrivelse, og den skal overholdes. Aftalen med sygesikringen har alle fået tilsendt af sygesikringen og teksten ligger desuden på FAS' hjemmeside (www.fas.dk under Løn og Takster/Takstkort); man kan her sikre sig, at man ikke bruger numrene forkert ved at læse aftalens ordlyd. Der har været et »merforbrug« af konisation efter den nye aftale. Merforbrug betyder større antal, end det var forventet ved forhandlingerne. Det kan skyldes, at flere har valgt at udføre konisation, da det blev lønsomt. Det er ikke tanken, at indikation for et indgreb skal ændres med overenskomsten. Der har også været et »merforbrug« af paracervikalblokade, og det skyldes måske mest, at omfanget har været underestimeret ved aftalens indgåelse. Der er i nogle amter et forbløffende forbrug af dilatation af cervikalkanalen fx ved spiralopsætning; husk at sondering ikke er dilatation.

Scanning af testes er samlet set billig for sygesikringen, fordi omfanget ikke forventes at blive stort. For os er det et politisk tiltag: Vi sikrer os mændene, som følger hver kvinde ved fertilitetsbehandling. Det ville være uhensigtsmæssigt, om vi skulle viderehenvise denne patientgruppe til urolog. Det er vores politik, at alle facetter af fertilitetsbehandlingen skal ligge hos gynækologerne. Vi har argumenteret, at vi har den største erfaring på området, og for at dokumentere kvaliteten har der været enighed mellem forhandlingsparterne om, at ydelsen forudsætter certificering ved et af DFKO godkendt kursus. Det er et led i kvalitetssikring. Noget vi skal tage alvorligt og som både patienter og sygesikringen vil tage meget alvorligt. Vi skal derfor tage det op, hvor vi kan, så vi både kan dokumentere kvalitet og selv bestemme, hvordan det skal komme ind i det daglige arbejde.

Honoraret kan altså kun opnås efter gen-

nemførelse af et af DFKO godkendt kursus bestående af teori og praksis. DFKO vil starte kursus i forbindelse med næste klubmøde, hvor der vil være teoretisk undervisning i testikelscanning. Den praktiske del vil blive udført individuelt i kursistens konsultation, hvor kursisten scanner egne patienter med eget apparat under supervision og oplæring. Supervisionen forestås af erfarne scannører af testes: Elisabeth Carlsen, Suzan Lenz og Niels Jørgensen. Supervisoren honoreres halvt af DFKO halvt af kursisten. Kursisten kan få tilskud fra Fonden for Faglig Udvikling, idet certificeringstiden regnes for en halv uddannelsesdag.

Uddannelse til gynækolog

Der blev i 2003 fulgt op på det arbejde, der var startet i 2002 for at få en del af uddannelsen til gynækolog ud i speciallægepraksis. I visse specialer er ophold i praksis obligatorisk for at opnå speciallægeanerkendelse. Vi kom ikke med i den basale uddannelsesplan. Man landede på fokuserede ophold, og man vil starte ud med region øst. Vi har selv fremlagt en plan for etablering af de fysiske rammer og hvad der kræves økonomisk. Vi afventer uddannelsesudvalgets konkrete planer.

Kursusvirksomhed

Der har været afholdt personalekursus med godt fremmøde. Vi finder det vigtigt, at personale i praksis får løbende efteruddannelse og mulighed for at møde personale fra andre praksis. SKF udvalget har afholdt kurser og vil selv gøre rede for aktiviteten. Der planlægges flere kurser i 2004 herunder kursus i mammascanning.

Udeblivelser

Udeblivelser er et stigende problem både i primær- og sekundærsektoren. FAS har taget fat på problemet og har udsendt spørgeskemaer,

som i første omgang skulle belyse problemets omfang og opgøre om det er bestemte grupper som udebliver. Det ser ud til, at de fleste udeblivelser er blandt unge og indvandrere. Problemet har et vist økonomisk omfang; det er estimeret til at være 7,6% af omsætningen baseret på at kun 37% svarede på enketten. Vi forventer, at den økonomiske side vil blive taget op under de generelle forhandlinger.

Kvalitetsprojektet

FAPS' kvalitetssikringsprojekt er startet. Det er en tung maskine, der køres frem og håbet er, at den vil give mere kvalitetssikring end projektarbejde. De første runder har bestået i at få overblik ved opgørelse af udsendte spørgeskemaer. Jesper Sederberg-Olsen deltager fra gynækologerne. Kvalitetssikring af speciallægepraksis er en nødvendighed, hvis vi vil kunne sammenligne os med sygehusvæsenet og kunne konkurrere på lige fod med at få behandlingsopgaverne.

Bestyrelsen siger tak for den opbakning vi har fået i 2003 og ser frem til et spændende år 2004 med nye tiltag på vigtige områder.

På bestyrelsens vegne

Suzan Lenz,

5. januar 2004

NFOG 2004 in Helsinki Prices and the young scientist award

NFOG 2004 meeting takes place in Helsinki 12.–15.6.2004. The meeting gives Nordic institutions and research groups an excellent opportunity to present their recent results and to meet colleagues from the other Nordic countries.

At the congress NFOG wants to reward exceptionally good scientific work. The authors giving the three best oral and the three best poster presentations will each be given a price of 10,000 DKK. In addition, a Young Scientist Award of 20,000 DKK will be given to a colleague who has a record of high research activity and who presents an abstract at the conference. The person must be younger than 40 at the time of the congress and be a member of one of the national societies. The decision on the award will be made before the congress and the name of the young scientist award winner will be printed in the abstract book. The prize will be given at the congress.

The deadline for the abstracts is Feb 29, 2004.

The members of the NFOG scientific committee look forward to receiving a good number of excellent abstracts submitted from all the Nordic countries.

Seija Grenman

Erik Ernst

Kjell Salvesen

Pora Steingrimsdóttir

Pål Wølner-Hanssen

FYGO nyt

For speciallægeuddannelsen er 1. januar 2004 en skæringsdato. En dato, der kommer til at få stor betydning for os som uddannelsessøgende. Planen har været, at fra denne dato skulle alt være på plads; målbeskrivelser, logbøger, uddannelsesprogrammer, nye blokke osv. FYGO har sammen med alle andre gode kræfter arbejdet ihærdigt for, at planen skulle lykkes. Vi har siddet med i de udvalg, der i de 3 regioner har arbejdet med at få puslespillet til at gå op. Vi har overalt oplevet, at der er blevet lyttet til vores synspunkter. FYGO har haft som mål at få de enkelte uddannelsesforløb gjort så ligeværdige som overhovedet muligt, under hensyntagen til de forskelle, der jo er mellem de enkelte regioner. Det ser heldigvis ud til at være lykkedes, men vi kan desværre ikke i skrivende stund komme med en udmelding på, hvordan den enkelte blok kommer til at se ud, hvornår de slås op osv. Lige så snart vi har informationerne, vil I kunne finde dem på www.fygo.dk.

Fremover skal vi alle evalueres. Kompetencer – hårde som bløde – skal attesteres i logbogen i henhold til målbeskrivelsens krav. Det bliver derfor utrolig vigtigt, at vi »bedømmes« ensartet ude på de enkelte afdelinger. Derfor arrangerer DSOG's undervisningsudvalg den 30. marts 2004 en temadag om implementering af målbeskrivelsen i gynækologi og obstetrik med fokus på netop evaluering. Bestyrelsen håber, at mange af de FYGO medlemmer, der arbejder aktivt ude på afdelingerne med de nye uddannelsesprogrammer, vil prioritere at deltage i denne dag. Se www.dsog.dk samt i dette nr. af bladet for nærmere oplysninger.

Hvorfor deltage i Internatkursus og generalforsamling 2004?

Den 18.–19. marts 2004 afholder FYGO sit årlige internatkursus og generalforsamling. Be-

styrelsens beretning for 2003–2004 kan du læse på hjemmesiden www.fygo.dk. Beretningen indeholder bl.a. en grundig status omkring den nye speciallægeuddannelse med fokus på de områder, der specielt kommer til at vedrøre vores speciale; 6-års-reglen, overgangsordninger, ventetider på kursusstilling osv.

FYGO's bestyrelse vil opfordre sine medlemmer til at møde talstærkt op på generalforsamlingen, da vi meget gerne vil høre Jeres mening om den fremtidige speciallægeuddannelse. Er vi på vej til at få »verdens bedste« uddannelse af gynækologer og obstetrikere eller har vi ført den rigtige politik? Hvad sker der ude på afdelingerne? Der vil blive fremlagt en dugfrisk rapport fra hver region, og vi forventer helt klart, at vi kan præsentere strukturen for de kommende undervisningsblokke.

Bestyrelsen har fremlagt forslag til vedtægtsændringer, der alle er en justering i forhold til, hvordan tingene fungerer i hverdagen samt en harmonisering med DSOG's vedtægter.

FYGO har over årene opsparet en mindre sum penge og FYGO's bestyrelse vil derfor på generalforsamlingen bede medlemmerne komme med gode ideer til, hvordan en del af disse kan anvendes.

Der vil igen i år være ledige pladser til bestyrelsen. FYGO's plads i DSOG's bestyrelse bliver ledig for en 2-årig periode. Posten kan kun besættes af en uddannelsessøgende. FYGO's bestyrelse vil på det kraftigste opfordre alle, der har lyst til at deltage i arbejdet, om at stille op.

Internatkurset har vi sammensat med et – synes vi selv – spændende, aktuelt og varieret program, hvor en række super gode undervisere præsenterer den nyeste viden.

Igen i år afholdes kurset midt i Danmark på Ledernes Uddannelsescenter, der har gode lokaler, værelser og serverer dejlig mad. Kurset afholdes i en afslappet stemning, hvor der er plads til at få udvekslet informationer! FYGO tilby-

der igen kurset til en meget favorabel pris – så alt i alt er der ingen grund til ikke at møde op!

***FYGO's håndbog på hjemmesiden –
www.fygo.dk***

FYGO's nye webmaster Peter Secher kunne pr. 1. januar 2004 med stolthed præsentere FYGO's håndbog i en webbaseret udgave. FYGO håber, at medlemmerne vil bruge oplysningerne i Håndbogen, der endvidere omfatter links til uddannelsesrelevante sites. Er der ting, der ikke fungerer, er der noget, der skal opdateres, mangler der noget? – vil vi meget gerne høre fra Jer. Send en mail til secher@dadlnet.dk og lad os se, hvad vi kan gøre.

Alt i alt arbejdes der på at få hjemmesiden gjort endnu mere dynamisk, men vi skal hilse fra webmasteren og sige, at det ikke altid er helt nemt! Håber I vil have tålmodighed!

Håber at se rigtig mange af Jer i Odense i marts måned

Mvh
FYGO's bestyrelse

**FYGO internatkursus
og generalforsamling
18.-19. marts 2004**

**»Screening i gynækologi og
obstetrik – anno 2004«**

Torsdag den 18. marts 2004

Screening af gynækologiske patienter.

- 09.30–10.00 Ankomst og registrering.
Kaffe og brød.
- 10.00–11.00 Screening – forudsætninger og faldgruber.
Morten Hedegård, klinikchef,

ph.d., obstetrisk klinik, Juliane Marie centeret, RH.

- 11.00–11.20 Kaffe.
- 11.20–12.30 Cervix – screening hvordan?
Susanne Kryger-Kjær, overlæge,
dr.med., Kræftens Bekæmpelse.
- 12.30–13.30 Frokost
- 13.30–13.50 Mammografi – screening contra:
Peter Gøtzsche, overlæge dr.med.,
Nordisk Cochane Center.
- 13.50–14.10 Mammografi – screening pro:
Elsebeth Lynge, professor, afd.
for epidemiologi, Panum Insti-
tuttet.
- 14.10–14.50 Debat pro-contra mammografi-
screening.
- 14.50–15.15 Kaffe.
- 15.15–18.00 FYGO Generalforsamling.
- 19.00– Middag.

Fredag den 19. marts 2004

Screening og rådgivning af obstetriske patienter.

Etiske aspekter.

- 9.00–9.45 Ovariecyster og risikovurdering.
Ulla Breth Knudsen, overlæge,
ph.d., OUH.
- 9.45–10.15 Kaffe.
- 10.45–11.30 Prænatal fosterdiagnostik og risi-
kovurdering anno 2004.
Niels Uldbjerg, overlæge,
dr.med, gynækologisk/obstetrisk
afd., Skejby Sygehus.
- 11.30–12.30 Screening for gestationel diabetes.
Peter Damm, overlæge, dr.med.,
obstetrisk klinik, Juliane Marie
centeret, RH.
- 12.30–13.30 Frokost.
- 13.30–14.30 Prænatal diagnostik – de vor-
dende forældres dilemma.
Anne Knudsen, chefredaktør og
antropolog, Weekendavisen.
- 14.30–15.00 Diskussion.

Målgruppe:

Alle medlemmer af FYGO.

Tid:

Torsdag d. 18. og fredag d 19. marts 2004.

Sted:

Ledernes Uddannelses Center, Rugårdsvej 590,
5210 Odense NV.

Point:

(prækursister) 8 timer.

Pris:

Kr. 950,- (uden overnatning kr 800,-).
Overnatning i enkeltværelse i det omfang det er muligt. Deltagelse i generalforsamlingen er gratis.

Tilmelding

Tilmelding foregår pr. mail til Ida Vogel (idavogel@dadlnet.dk). Mailen skal indeholde navn og arbejdssted. Betaling sker ved indsættelse af det relevante beløb på konto i Sparekassen Kronjylland reg.nr. 9362 konto nr. 0001570315 med meget tydelig angivelse af deltagerens navn.

Indbetalingen skal være os i hænde senest den 1. marts 2004!

Generalforsamling

Herved indkaldes til ordinær generalforsamling i Foreningen af Yngre Gynækologer og Obstetrikere (FYGO)

Torsdag den 18. marts 2004 kl. 15.15–18.00
Ledernes Uddannelses Center, Rugårdsvej 590,
Odense

Dagsorden:

- 1) Valg af dirigent
- 2) Beretninger fra:
 - a. Bestyrelsen
 - b. Undervisningsudvalget
 - c. Efteruddannelsesudvalget
 - d. Vurderingsudvalget
- 3) Speciallægeuddannelsen – orientering fra de 3 regioner
- 4) Indkomne forslag til sagsbehandling fra medlemmerne
Ændringsforslag til FYGO's vedtægter (se nedenfor)
- 5) Godkendelse af regnskab 2003. Fastlæggelse af budget og kontingent 2004
- 6) Valg:
 - a. Bestyrelsesmedlemmer
 - b. Revisor
 - c. Medlem af DSOG's bestyrelse
- 7) FYGO-prisen år 2003
- 8) Eventuelt

ad 3): Forslag fra medlemmerne skal være sekretæren (Kirsten Jochumsen, Rosenlunden 7, 5000 Odense C, e-mail: kirsten.jochumsen@dadlnet.dk) i hænde senest *d. 19. februar 2004*.

ad 6): Der er mindst 2 bestyrelsesposter og 1 revisor på valg; herudover skal der indstilles 1 medlem til DSOG's bestyrelse. Alle medlem-

mer opfordres til at stille op. Opstilling kan ske helt frem til generalforsamlingen, og man bedes motivere dette i et kort indlæg på mødet.

Har du behov for at vide mere om, hvad bestyrelsesarbejdet indebærer, er du velkommen til at kontakte bestyrelsens medlemmer.

Mvh
 FYGO's bestyrelse

Forslag til vedtægts- ændringer GF 2004

§ 3

a.
 I FYGO kan alle yngre læger, der er medlemmer af DSOG, optages.

b.
 Indmeldelse sker skriftligt til sekretæren.

Ændringsforslag til b:

Indmeldelse sker elektronisk via FYGO's hjemmeside www.fygo.dk. Ved den elektroniske indmeldelse i FYGO bliver man automatisk meldt ind i DSOG, medmindre man anfører (under »Bemærkningerne«), at man allerede er medlem af DSOG.

c.
 Udmeldelse sker skriftligt til sekretæren. Som udmeldt betragtes den, der ikke har betalt kontingent i 2 år. Genoptagelse kan kun ske efter betaling af restancen.

Ændringsforslag til c:

Udmeldelse sker elektronisk via FYGO's hjemmeside www.fygo.dk. Ved eventuel samtidig

udmeldelse af DSOG skal dette anføres under »Bemærkninger«.

Som udmeldt betragtes den, der ikke har betalt kontingent i 2 år. Genoptagelse kan kun ske efter betaling af restancen.

§ 9

FYGO opstiller kandidater til ledige bestyrelsesposter og udvalgsposter i DSOG.

Ændres til:

a.
 FYGO opstiller kandidater til ledige bestyrelsesposter og udvalgsposter (undervisnings- og efteruddannelsesudvalget). De endelige valg finder sted på DSOG's generalforsamling. Såfremt medlemmet i løbet af funktionstiden opnår speciallægeanderkendelse, foretages nyvalg ved førstkommande generalforsamling.

b.
 FYGO's bestyrelse udpeger 1 medlem, der skal være uddannelsessøgende, til »Amternes og Sundhedsstyrelsens Vurderingsudvalg« for en periode på 3 år.

Såfremt medlemmet i løbet af funktionstiden opnår speciallægeanderkendelse, udpeges et nyt medlem umiddelbart.

§ 10

a) Valg af FYGO's kandidat til bestyrelsen i DSOG sker efter samme regler, som gælder for valg til bestyrelsen i FYGO. Den uddannelsessøgende, der har stemmeret i DSOG's bestyrelse, indstilles efter direkte valg for en periode af 2 år. Formanden for FYGO er associeret medlem af DSOG's bestyrelse.

Ændres til:

a) Valg af FYGO's kandidat til bestyrelsen i DSOG sker efter samme regler, som gælder for valg til bestyrelsen i FYGO. Den uddannelses-

søgende, der har stemmeret i DSOG's bestyrelse, indstilles efter direkte valg for en periode af 2 år. Såfremt medlemmet i løbet af funktions-tiden opnår speciallægeanderkendelse, foretages nyvalg ved førstkommande generalforsamling. Formanden for FYGO er associeret medlem af DSOG's bestyrelse.

FYGO's bestyrelse.

FYGO-prisen 2003

FYGO-prisen er indstiftet i 1998, og er traditionelt uddelt til den bedste afdeling til uddannelse af yngre gynækologer.

Som noget nyt har FYGO's bestyrelse besluttet, at enkeltpersoner, der har gjort en stor indsats for uddannelsen af yngre gynækologer ligeledes kan indstilles til FYGO-prisen 2003.

Indstilling kan foretages af alle yngre læger under gynækologisk-obstetrisk speciallægeuddannelse (fase I-III). Ved indstilling af enkeltpersoner vil der blive lagt vægt på, at indstillingen er foretaget af flere uddannelsessøgende. Der skal indsendes en kortfattet, skriftlig indstilling motiveret i særlig indsats eller tiltag for at forbedre uddannelsen. Udvælgelsen foretages af FYGO's bestyrelse blandt de indstillede. Prisen, der består af et diplom og for 500 kr. slik, overrækkes på DSOG's forårsmøde.

Indstilling skal være bestyrelsen i hænde senest den 19. februar 2004, og indsendes til sekretæren:

Kirsten Jochumsen,
Rosenlunden 7,
5000 Odense C,
e-mail : kirsten.jochumsen@dadlnet.dk

FYGO-studiegruppe vest inviterer til møde om

»Moderne gynækologi i praksis«

Det foregår torsdag 11. marts 2004 kl. 17.00 til ca. 21 på Restaurant René, Århus, og handler om:

- Kunne du tænke dig at være vagtfri, få en bedre indkomst og have maksimal indflydelse på arbejdet?
- På mødet vil to yngre gynækologer fortælle om deres erfaringer med at starte i speciallægepraksis. Hør om et område med dynamik, muligheder, og hvor »krybben ikke er tom«.
- Hør om DFKO – et positivt kollegialt forum.
- Efter mødet serveres et let traktement.

Undervisere:

Jørn Rolighed og Hanne Rudbeck.

Målgruppe:

fase III-læger og afdelingslæger, men andre yngre læger er også meget velkomne hvis plads haves.

Tilmelding til:

Kirsten Jochumsen på e-mail: kirsten.jochumsen@dadlnet.dk senest 4. marts 2004.